

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{cr.} 64.

7. Czerwca 1830.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Antoni Hrabia na Brzeziu Lanckoroński c. k. rzeczywisty tajny Radca i Szambellan, Kawaler orderów: złotego Runa, król. Polskiego Orła białego i S. Stanisława, i wielkiego Krzyża kr. Duńskiego orderu Danebroga, Królestw Galicyi i Lodomerji, W. Ochmistrz koronny, umarł w Wiedniu d. 27. Maja w 70 roku życia na apoplexyją. Zwłoki przeniesione zostały uroczystie d. 29. Maja do kościoła parafjalnego Najświętszej Panny Benedyktynów Szkoekich, a po odprawionem nabożeństwie żałobnem, stosownie do woli zmarłego, przewiezione będą do Wodzisławia w Królestwie Polskiem, Województwie Krakowskiem, gdzie w grobach jego rodziny złożone zostaną.

— Z Wiednia dnia 28. Maja. —

Xiążę Metternich, c. k. domu, dworu i stanu Kancelarz, wyjechał ztąd rano do Johannisberg, gdzie zabawi miesiąc, i w pierwszych dniach Lipca znowu tutaj powróci.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy dnia 30. Maja. —

Sejm Królestwa Polskiego.

Dnia onegdajszego stósownie do programmatu, zgromadzili się o godz. 9tej rano do Kościoła katedralnego, Senatorowie, Ministrowie, Rada Stanu, Posłowie i Deputowani. — Po mszy s. JWX. Prażmowski miał stósowne do okoliczności kazanie, w którém wymównie zachęcał Reprezentantów do zgody, jedności i gorliwego przejścia się dobrém publiczném. Po skończoném kazaniu JWX. Burzyński zaintonował *Veni Creator*; Reprezentanei wezwawszy Nieba na pomoc udali się do miejsca swoich posiedzeń. Senatorowie, Posłowie i Deputowani udali się do Izb właściwych, a Ministrowie i Radzcy Stanu na pokoje królewskie.

Następnie JO. Xiążę Lubecl i Minister skarbu zastępujący Ministra spraw wewnętrznych i policyi udał się do Izby Poselskiej i temi słowy

o mianowaniu Marszałka Izby Poselskiej, też Izbę zawiadomił:

Prześwietna Izbo Poselska!

N. Cesarz i Król Jmć. udzielił mi raczył zaszczytne zlecenie oznajmienia Izbie nominacyi Marszałka Sejmowego.

Uszezam się z tój powinności, zawiadamiając postanników narodu, że według rozporządzeń królewskich, stosownie do brzmienia artykułu 118 ustawy konstytucyjnej wydanych, szanowne te obowiązki powierzone zostały JW. Józefowi Lubowidzkiemu, Deputowanemu z Igo. Cyркуtu miasta stołecznego Warszawy.

Już w przeciągu sądowego i administracyjnego zawodu swojego, urzędnik ten zaszczycony został wolnemi współziomków swoich wyborami, w skutek których wezwanym był do uczestnictwa prać dyrekeji głównej towarzystwa kredytowego ziemskiego i do zajęcia miejsca w gronie Reprezentantów narodu.

Zaufanie, które umiał sobie zjednać tak u rządu jako i współobywateli swoich, jest rękojmnią, że i z obowiązków, jakie z dzisiejszego powołania ma, przed Monarcha i przed Izbę, zarówno uiszczyć się potrafi. Obowiązki te z resztą nie trudnemi będą dla niego do wykonania, bo w jednym obadwa spotykają się celu: w spełnieniu woli prawa i zaimitowaniu dobra publicznego.

Przystępuję do odczytania nominacyi, po której JW. Marszałek odbierze właściwe akta i zajmie miejsce dla urzędu jego przeznaczone.

Ogłosiwszy tym sposobem nowinacyję Marszałka Sejmowego, JO. Xiążę Minister oznajmił N. Panu, iż Posłowie i Deputowani zajęli miejsca swoje, oraz, że mianowanie Marszałka zostało ogłoszone.

Nowo-mianowany Marszałek Sejmowy powołał imiennie każdego z Członków obecnych podług listy sobie wręconej i oczekiwał na czele Izby rozkazów N. Pana. W tymże czasie JW. Prezes Senatu powołał imiennie wszystkich Członków Senatu podług listy przejrzanęj, a otrzymana rozkaz od N. Pana przez JO. Xiążę Ministra skarbu, zastępującego Ministra spraw wewnętrznych, wyznaczył deputacyję z dwóch Senatorów, która się udała do Izby poselskiej w

X

celu wezwania jej do połączenia się z Izba Senatorską. Dopełnili tego obowiązku JO. Xiążę Adam Czartoryski Wojewoda i JW. Michał Kochanowski Senator Kasztelan.

Marszałek Sejmowy zawiadomiony o zbliżeniu się deputacyi Senatu, wysłał dwóch Posłów dla przyjęcia wyżej wymienionych Senatorów; sam zaś osobiście przyjął ich przy drzwiach Izby, wprowadził i właściwie wskazał miejsca. JO. Xiążę Adam Czartoryski Wojewoda zabrał głos i przemówił stosownie zapraszając Izbę poselską do połączenia się z Izba Senatorską.

Po skończonym głosie, Senatorowie powstali z miejsc swoich i poprowadzili do Izby Senatorskiej Posłów i Deputowanych mających na czele Marszałka Sejmowego. Po połączeniu się obudwu Izb, doniosła o tém N. Panu deputacja złożona z sześciu Członków po trzech z każdej Izby. Członkami tej deputacyi wybrani przez Prezesa Senatu byli: J.C.M. W. Xiążę Michał (pierwszy raz w Senacie Polskim zasiadający); JW. Prażmowski Biskup Płocki, Senator i JW. Ignacy Miączyński Senator Wojewoda. Członkami z Izby poselskiej przez JW. Marszałka wybrani, byli: J.C.M. W. Xiążę Konstanty, jako Deputowany z Cyrkułu 8go miasta stołecznego Warszawy (Praga); JW. Jan Hr. Leduchowski, Poseł z powiatu Miechowskiego; i JW. Stanisław Hr. Jezierski, Poseł z powiatu Sienickiego.

Za zbliżeniem się N. Pana i N. Pani, wyszli na Ich przyjęcie u drzwi Izby JW. Zamojski, Prezes i JW. Niemcewicz, Sekretarz Senatu. N. Pan, poprzedzony radą Stanu, otoczony z prawej strony Ministrami, z lewej swiata, a w tyle Dworem Swoim, wszedł prowadząc pod rękę dostojną Swą Małżonkę. J. K. M. Następca tronu Pruskiego, wszedł wraz z NN. Państwem do sali.

Gdy NN. Państwo stanęli obok tronu, N. Pan zagałł posiedzenie mową w języku francuzkim, którą odczytał w języku polskim JW. Minister Sekretarz Stanu Jenerał Hr. Stefan Grabowski, dosłownie, jak następuje:

M O W A

Najjaśniejszego Cesarza i Króla,

miana na pierwszej sessyi Sejmowej w Izbach złączonych, dnia 28. Maja 1830.

Reprezentanci Królestwa Polskiego!

Pięć lat upłynęło od ostatniego Zgromadzenia waszego. Niezależące od woli Mojej powody, zwolnąć was Mi nie dozwoliły, lecz przyczyny tego opóźnienia szczęśliwie znikły; z prawdziwym przeto ukontentowaniem widzę się dziś po raz pierwszy otoczony reprezentantami narodu.

W tym przeciągu czasu podobało się Opatrzności boskiej powołać do siebie Wskrzesiela ojczyzny waszej. Uczuliście wszyscy wielkość straty, i uczuliście ją głęboko. Senat, tłumacz waszych uczuć, oświadczył Mi życzenie, by uczcić na zawsze pamięć najszlachetniejszych cnot i wiekopomnej wdzięczności.

Każdy Polak będzie miał sposobność przyłożyć się do wystawienia pomnika, względem którego wniosek Wam przedstawiony zostanie.

Wszemchnocny pobłogosławił orężowi naszemu w dwóch wojnach, które Cesarstwo świeżo odbyło. Polska, wynikających z nich ciężarów nie ponosiła. Ma ona wszelako udział w nabytych korzyściach, przez to współnictwo sławy i użytku, które odtąd wypływa z nierozdzielnego węzła łączącego ją z Rossyją. Wojsko polskie czynnego w walkach uczestnictwa nie miało, lecz zaufanie Moje wskazało mu było niemniej ważne przeznaczenie: tworzyło przednią straż armii mającej czuwać nad bezpieczeństwem Cesarstwa.

Minister Mój spraw wewnętrznych wystawił wam obraz położenia Królestwa. Równie udzielony wam zostanie, złożony Mi przez Moję radę stanu raport o działaniach administracyjnych. Ufam, iż zadowoleni będziecie z znakomych wypadków pod niektórymi względami osiągniętych.

Skutki wynikłe z prawa o towarzystwie kredytowym ziemskim, przewyższyły Moje oczekiwanie; stanowią one dziś silną podstawę wszelkich stopniowych ulepszeń publicznego i prywatnych majątków.

Postępy coraz znaczniejsze przemysłu; wzrost waszego handlu zewnętrznego i pomnożenie zamian z Rossyją, należą do korzyści, których już używacie i które rokują wam pewność coraz bardziej rosnącej pomyślności.

Rozmaite likwidacje pozostawały do ukończenia. Układ z Saxoniją jest już zawarty. Rozrachunki z Rossyją daleko są posunięte. Wzajemne obliczenie z Francyją wkrótce się rozpocznie. Naówczas ilość długu narodowego, będąc ostatecznie ustanowioną, nowe prawo skarbowe oznaczyć będzie mogło przychody i ciężary krajowe.

Deputacja w części z grona waszego wybrana, przygotowała była zga księgę kodexu cywilnego; lecz praca ta zdaje się, nie nabyła jeszcze stopnia należytej dojrzałości. Zaleciłem wszakże, aby niektóre jej części, których potrzebę wskazywało doświadczenie, przełożone wam zostały.

W wykonaniu rozporządzeń względem przyczyn nieważności małżeństwa i względem rozwodów, zawartych w 1szej księdze kodeksu cywilnego, a na ostatnim Sejmie uchwalonych,

wydarzyły się trudności, które przejrzenia tychże rozporządzeń konieczne wymagają. Zwracam całą waszą uwagę na ten przedmiot, tyle obchodzący pierwszy z węzłów towarzyskich i społeczność sumienia ludzkiego.

Ujrzyście, że uczyniono zadosyć niektórym żądaniom waszym; że uskutecznienie innych oddłożonem być musiało; lecz, że wszystkie ściśle rozważane były i że tym sposobem prawo petycji, w należytych określone granicach, kiedy oświeca rząd, przyczynia się do pomyślności publicznej.

Reprezentanci Królestwa Polskiego! wypełniając w całej rozciągłości artykuł 45. ustawy konstytucyjnej, dałem wam rękojmię Moich zamiarow. Od was samych zależy ustalić dzieło Wskrziesiciela ojczyzny waszjej, używając z mądrém umiarkowaniem praw i swobód, które wam nadał. Niech zgoda i spokojność waszym przewodniczą obradom. Przychyłę się do ulepszeń, jakie przy rozmaitych podanych wam projektach do praw, przelożycie; i cieszę się nadzieją, że Niebo pobłogosławi prace, przy tak szczęśliwych okolicznościach rozpoczęte.

Po odczytaniu mowy Marszałek Izby Poselskiej wezwany został do przysięgi, którą ukląkłszy na stopniach tronu, wykonał głośno podług roty prawem przepisanej, czytanej przez JW. Stanisława Hr. Grabowskiego, Ministra wyznań i oświecenia publicznego. JO. Xiążę Lubecki, Minister skarbu, zastępując JW. Ministra spraw wewnętrznych, wręczył Marszałkowi, w imieniu Króla, łaskę marszałkowską.

Następnie zabrali głos: JW. Prezes Senatu, tudzież JW. Marszałek sejmowy; pierwszy w imieniu Senatu, drugi w imieniu Izby poselskiej.

G Ł O S

JW. Stanisława Hr. Zamojskiego Przewodniczącego Senatu.

Najjaśniejszy Królu! Panie Nasz Miłościwy! Szanowny Senacie! Prześwietna Izbo Poselska! Wszystko N. Panie przypomina święcą dla serc polskich stratę wiekopomnego Mocarza, którego odrodzenie pobratymskiego narodu i obdarzenie go świetnemi narodowemi ustawami, było nieśmiertelnem dziełem.

Między ważnemi sprawami, mającemi zajmować obrady tego pierwszego za panowania W. K. Mci, Pana naszego miłościwego, sejm; mieścić będzie dług wdzięczności narodowej. Oby ograniczone środki zamożności kraju, dozwoliły wynieść pomnik godny wielkości dobrodziejstwa, któryby najodleglejszej potomności przechował i uczucia współczesnych, i przytaczał zawsze pa-

nięci obowiązek nieograniczonej wdzięczności, dla wspaniałomyślnego wskrziesiciela narodu.

Wraz przy objęciu wodzy Państwa, miłościwy Królu, raczyłeś przemówić do pogrążonego w smutku narodu dając mu łaskawe zapewnienie i zachowania drogich ustaw, i że panowanie Twoje będzie przedłużeniem rządów wiekopomnego Poprzednika. Serca oddające się rozpaczy, z przynależnym uszanowaniem i najżywszą wdzięcznością takowe pocieszenie przyjęły; roku zeszłego uroczysty obrzęd koronacyjny, którego w Polsce najstarszy wiekiem pamięcią dosięgnąć nie mógł, spełnił jeden z kardynalnych przepisów ustawy konstytucyjnej. Ujrzał naród w osobie nowego pana, pocieszyciela przez Opatrzność zesłanego; Króla, który odziedziczając Państwo, zapewnić łaskawie raczył, iż oraz przywróci ciela naszjej ojczyzy odziedzyczył przychylność do Polskiego narodu.

Witamy na dniu dzisiejszym w osobie naszego Króla, szczęśliwego zwycięzcę, który nieograniczonej potędze, bezprzykładnem w dziejach świata umiarkowaniem, sam granice położył, po świetnych zwycięztwach, pozostał na ubezpieczeniu granic Państwa i ustaleniu trwałego pokoju. Tak jest N. Panie, Królestwo Polskie nie poniosłszy ciężaru wojny, odnosi z świetnego węzła karty konstytucyjnej, który łączy go z Twojém potężnem Państwem, udział bezpieczeństwa i chwały. Wojsko nasze, pyszne ze swojego dowódcy i poważnej postawy, oczekiwało z niecierpliwością chwili, pod okiem swego Pana, dzielić z pobratymskiego narodu wojskiem, niebezpieczeństwa boju.

O jak świetna, jak poważna chwila ta, kiedy przywołani w około tronu reprezentanci narodu, rządzić mają wraz z najpotężniejszym światła mocarzem, a ich Królem, o potrzebach kraju! Jedna myśl, N. Panie, ogarnia wszystkich wierznych poddanych Twojego Królestwa Polskiego; jedno uczucie, a to jest: żeby uwieńczyć Cię miłościwy Królu dowodami miłości i ufności.

Nie możemy sobie pochlebiać N. Królu, Panie nasz miłościwy! aby wszystkie na ostatnim sejmie uchwalone prawa, równie w wykonaniu pomyślnym uwieńczone zostały skutkiem. Trafne rozwiązanie systematu kredytowego, i ułatwiony obieg pieniędzy nieposłownie krajowi zjednały korzyści. Zniżona stopa procentu, tak ziemianinowi jako i przedsiębiorcy wszelkiego rodzaju, przyszła w pomoc. Fabryki i rękodzielnie tak świeżo do kraju zaprowadzone, znaczny wzrost osiągnęły. Goście bite, z zadziwiającym pospiechem na wszystkie strony szerzą się. Jeżeli handel zbożowy nie powstaje, może handel wewnętrzny dałby się obudzić. Rolnictwo przez

wyrabianie produktów na miejscu, a z tąd pomnażanie lepszych gatunków owiec, dotąd się utzymuje; włościan jednak los, zasługuje na całą troskliwość.

Z chlubą wypada mi wspomnieć ostatniego sejmku obrady; które najstodszą prac otrzymały nagrodę, to jest ukochanego Króla najwyższe i zupełne zadowolenie. Wszystkich usilność łączyć się będzie, aby korzystając z ojcowskich przestroż W. K. Mci Pana naszego miłościwego, obie Izby w poważnych obradach, niniejszego ważnego sejmku, innego zamiaru nie mając, jak zasłużenie na wysoką ufność Twoje miłościwy Panie, dowiodły, iż jedynie dobro kraju nimi powoduje, postępowaniem równie otwartem, jak szlachetnem odznaczającym się wiernością dla Monarchy i przywiązaniem do ojczyzny; niech się nam godzi słodką cieszyć nadzieją, że naszem narodowi największą oddamy przysługę, zapewniając o nemu ciągłą przychyłność Pańską, tak niezbędnie dla pomysłności jego bytu potrzebną.

G Ł O S

JW. Józefa Lubowidzkiego Marszałka.

Najjaśniejszy Panie! Królu i Panie nasz miłościwy! — Kiedy wstępując na tron przodków twoich, wyrzekłeś N. Królu, iż panowanie Twoje będzie przedłużeniem rządów wiekopomnej pamięci Cesarza i Króla Alexandra I., do czer i wierności, którąśmy Ci zaprzysięgli, którą Polacy Królom swoim niezmiennie dochowywali, przenieśliśmy na Ciebie N. Panie wdzięczność, która się od nas wskrzesicielowi ojczyzny naszej, dawcy konstytucyjnych swobód, dobroczyńcy narodu, należy.

Zaprzysięgłeś N. Panie zasadniczą ustawę królestwa, uroczystym koronacyi na króla Polskiego obrzędem; skryłm Twoje w stolicy naszej uwieńczyłeś, i wówczas dałeś słyszeć zbawienne Twoje dla dobra naszego zamiary, a w sercach naszych nowe wdzięczności wznieciłeś uczucie.

Czynami Twemi N. Panie stwierdziłeś wielkomyślne Twoje zamiary, baczne Twoje oko czuwało nieprzerwanie nad wszystkiemi gałęziami administracyi publicznej. Niosąc pomoc najglówniejszej części Twoich poddanych, właścicielom ziemskim, instytucyja kredytowa, pod Twojem panowaniem szczęśliwie rozwinięta i ustalona została. Skarb królestwa uporządkowany pod błogiem berłem przednika Twojego, pod Twojem panowaniem, bez nowych ciężarów, wzniósł się do tej zamożności, iż mógł przyjąć w pomoc handlowi i przemysłowi narodowemu, tym głównym pomysłności kraju podstawom. Wznoszą się rękodzielnie, a otwarte dla wyrobów Pol-

skich obszernego państwa Twojego granice zapewniają ich wzrost i pomysłność. Tworzy się i pomnaża rękodzielna ludność, a ztąd i odbyt dla płodów rolniczych, dla których znowu zamierzone obszerne i wygodne składy, usuną, ile być może, szkodliwe skutki zatamowania zewnętrznego handlu zbożowego.

Gdy tak N. Panie zatrudniałeś się istotną naszą pomysłnością, żywiłeś i utwierdzałeś w sercach naszych drogie dla nas pamiętki i narodowe wspomnienia. Znajac częse i uwielbienie Polaków dla dostojnego poprzednika Twoego, zostawiłeś wizerunek Jego na naszych monetach, aby nam wiecznie wskrzeszenie ojczyzny przypominał. Kiedy zwyciężkie chorągwie zatknąłeś na gruzach Warny, wspomniłeś Najjaśniejszy Panie na króla i bohatera, co pod temiż samymi murami poległ w obronie chrześcijaństwa, a nadesłanym z pola bitwy upominkiem dla stolicy Polski, stawę imienia Twojego z narodową chwałą przodków naszych łączyłeś.

Tyle nabywszy prawa do wdzięczności Polaków zgromadzasz N. Panie około tronu Swego reprezentantów królestwa, abys się z nimi nad ulepszeniami w prawodawstwie i miejscowemi interessami naradzał. Idąc za głosem Twoim, suniennie roztrzasać będziemy projekta do praw, które nam N. Panie przetożyć rozkażesz. Stosownie do ustaw poniesiemy z zaufaniem do tronu W. C. K. Mości nasze przedstawienia i prosby. Będą one miały na celu dobro kraju, ten jedyny przedmiot życzeń Twoich i tej troskliwości, którą poświęcasz szczęściu ludów bertu Twojemu podległych.

Po tych głosach opuścili NN. Państwo Izbę i udali się do swoich pokojów, odprowadzeni do pierwszych drzwi przez JW. Prezesa senatu, a do drugich, przez wyżej rzeczoną deputacyję.

Wtenczas prezes senatu dał głos Ministrowi spraw wewnętrzných, którego zastępując JO. Kiążę Minister skarbu, wezwał Senatora Kasztelana radcę stanu hr. Płatera do odczytania raportu o stanie kraju, (udzielimy go niebawnie) i do doniesienia połączonym Izdom, że w ciągu sejmku bieżącego, następujące projekta do praw, pod rozwałę Izb sejmowych wniesione być mają:

- 1) Wniosek względem uchwalenia składki mającej być użytej w celu uwiecznienia pamięci wiekopomnego Cesarza i Króla Alexandra, wskrzesiciela królestwa Polskiego i dawcy konstytucyj.
- 2) Projekt do prawa o użytkowaniu i używaniu lasów.
- 3) Projekt do prawa zmieniającego przepisy istniejącego prawa o hypotekach, co do obwie-

szczeń postępowania spadkowego, tudzież co do legitymacyj przez świadków.

4) Projekt do prawa o włóczęgach, tułaczach i żebrakach.

5) Projekt do prawa, o służebnościach pastwiska i wrębu.

6) Projekt do prawa zmieniający dotychczasowe przepisy, co do sądownictwa w sprawach o unieważnienie małżeństwa, rozwiązanie onegoż, tudzież rozłączenie co do stołu i łoża.

Następnie JW. Prezes senatu oświadczył w imieniu N. Pana, iż wołą jest N. Pana, aby obie Izby połączone zebrały się w dniu następnym dla słuchania raportu rady stanu, i wezwał Izbę poselską, aby się oddaliła do miejsca swoich posiedzeń. Gdy to nastąpiło, zasolwował sessję na dzień następny.

Za powrotem postów i deputowanych do izby poselskiej, JW. marszałek zagał posiedzenie mianowaniem JW. Kalixa Morozewicza posła powiatu Lubelskiego do sprawowania obowiązków sekretarza sejmowego i odebrał od niego niezwłocznie przysięgę artykułem 121 statutu organicznego o reprezentacji narodowej, przepisaną.

Posiedzenie dnia 29. Maia.

Wybrani większością głosów w Izbie senatorskiej.

Do Komisji skarbowej: Xiążę Radziwiłł, Senator Wojewoda. Kochanowski, Sen. Kasztelan. Wodziński, Sen. Kaszt.

Do Komisji praw cywilnych i kryminalnych: Dembowski, S. K. Michał Hr. Potocki, S. K. Rembieliński, S. K.

Do Komisji praw organicznych i administracyjnych: Xiążę Czartoryski S. W. Hr. Bniński, S. K. Gliszczyński, S. K.

W Izbie poselskiej.

Do Komisji skarbowej: Władysław Hrabia Ostrowski. Stanisław Borzykowski. Stanisław Hr. Jezierski. Roman Hr. Sołtyk. Alojzy Biernecki. — Na zastępców: Kantorbery Tymowski. Józef Swirski. Teofil Morawski. Klemens Witkowski.

Do Komisji praw cywilnych i kryminalnych: Gustaw Hr. Małachowski. Franciszek Wołowski. Jan Posturzyński. Konstanty Swidziński. Andrzej Walchnowski. — Na zastępców: Antoni Rembowski. Stanisław Kaczkowski. Felix Gumowski.

Do Komisji praw organicznych i administracyjnych: Joachim Lelewel. Xawery Czarnochi. Józef Małachowski. Kantorbery Tymowski. Jan Nep. Gliszczyński. — Na zastępców: Franciszek Chomentowski. Klemens Witkowski. Ignacy Dembowski.

Senatorów Królestwa Polskiego.

Biskupi: Prażmowski Adam, Biskup Płocki. Burzyński Prosper, Biskup Sandomirski. Koźmian Józef, Biskup Kaliski. Dziecielski Marcellin, Biskup Lubelski. Manugiewicz Mikołaj, Biskup Augustowski, Gutkowski Jan Marcelli, Biskup Podlaski.

Wojewodowie: Zamojski Stanisław, Hrabia, Ordynat Prezes Senatu. Sobolewski Walenty. Czartoryski Adam, Xiążę. Krasiński Wincenty, Hrabia. Mostowski Tadeusz, Hrabia. Grabowski Stanisław, Hrabia. Czarnecki Felix. Grabowski Franciszek. Miączyński Ignacy. Jabłonowski Maksymilian, Xiążę. Radziwiłł Michał, Xiążę. Hauke Maurycy, Hrabia. Potocki Stanisław, Hrabia. Wodzicki Stanisław, Hrabia.

Kasztelanowie: Gliszczyński Antoni. Nakwaski Franciszek. Sierakowski Kajetan, Hr. Kochanowski Michał. Małachowski Stanisław, Hr. Męciński Wojciech, Hrabia. Tarnowski Jan, Hrabia. Wodziński Maciej. Rulikowski Wincenty. Walewski Alexander. Ostrowski Antoni, Hrabia. Tyszkiewicz Tadeusz. Bniński Alexander, Hrabia. Poletyło Jan, Hrabia. Bronikowski Adam. Wiszniewski Szymon. Potocki Alexander, Hrabia. Wichliński Piotr. Potocki Michał, Hrabia. Rembieliński Wiktor. Pac Ludwik, Hrabia. Sołtyk Stanisław. Bienkowski Antoni. Lubomirski Józef, Xiążę. Bieliński Jan Władysław, Hrabia. Lewiński Franciszek Xawery. Plater Ludwik. Woźnicki Michał. Grabowski Tomasz. Koźmian Kajetan. Wielogłowski Kasper. Łubieński Tomasz, Hrabia. Krasiński Józef, Hrabia. Dembowski Leon.

(Lista Postów i Deputowanych Królestwa Polskiego w następującym Numerze.)

Turcyja.

Kapudan Pasza, Papudży Achmed, który już zesłej zimy śmiertelnie chorował, i tylko przez lekarza Raily znajdującego się podówczas w stolicy, przy życiu był utrzymany, umarł w d. 5. t. m. na puchlinę w piersiach. W kilka dni po jego śmierci Sułtan mianował na jego miejsce W. Admirałem będącego teraz w Petersburgu nadzwyczajnym Posłem, Rifat Halil Paszę, a to na dowód swojego zupełnego upodobania z uczynionych przez niego usług. Sprawy marynarki poruczone zostały tymczasowo aż do jego przybycia z Rossyi, które za kilka tygodni ma nastąpić, Seraskierowi Chorsew Paszy (Halil Paszy przybranemu ojcu), który w zwyczajnych interesach aż do przybycia Halil Paszy mianował zastępcą swoim, swego Diwan Effendi Jahja Efendi. W.

Wezyr, który od czasu odwrotu wojsk rossyjskich z Adryjanopola, zajęty był także wewnętrznem urządzeniem Rumelii, i troskliwość swoją zwrócił szczególnie na uspokojenie bułgarskich mieszkańców Prowincyi i na chęć wywędrowania, jaka się między nimi upowszechniła, wezwany został przez Sułtana do stolicy, aby się z nim naradzić w sprawach Albanii, gdzie wielkie panują rozruchy i względem środków ku przywróceniu porządku w stolicy. W d. 3. t. m. przybył tu Reszid Mehmed Pasza, przyjęty z odznaczeniem go przez Sułtana. Pobyt jego będzie wszelako krótki, gdyż Kajmakan Pasza (zastępca W. Wezyra w stolicy) mieszka ciągle w pałacu Porty, i W. Wezyr wysiadł do niego tylko jako gość. Częste zgromadzenia rady od czasu jego przybycia, mają według wszelkiego prawdopodobieństwa za przedmiot interesa Albanii i wykonanie rozporządzeń potrzebnych w skutek przyjęcia protokołów angielskich.

W d. 17. t. m. podpisany został przez Reis Efendego i Konsula Zjednoczonych Stanów Ameryki północnej, P. Rhind, traktat przyjaźni i żeglugi zawarty między Portą a temi Państwami, który okrętem Zjednoczonych Stanów Ameryki północnej dozwala wolnej żeglugi na morzu czarnem, i obywatelów państwowych względem opłaty i innych swobód stawia na równi z innemi poddanyimi Mocarstw z Portą sprzymierzonych, a za to poddanym tureckim zapewnia wzajemność w Zjednoczonych Państwach.

Dotychczasowy Ihtissab Agassi, czyli Intendent nowych podatków Kiatibsade został z urzędu swojego złożony, i urząd ten byłemu Sekretarzowi Churschid Paszy, Hussein Faik Efendi oddany.

Król Sardyński Poseł Marg. Gropallo, jadący za urlopem do Turynu, był w d. 3. t. m. u Ministra Porty na pożegnaniu, przyczem Pa. Chirico przedstawił jako sprawującego interesa jego Dworu. Sułtan kazał wręczyć P. Gropallo tabakierkę brylantami wysadzoną, co nie jest zwyczajem, gdy obcy Ministrowie wyjeżdżają tylko za urlopem. Marg. wyjechał dzisiaj do Włoch na Belgrad i Wiedeń.

Wielka Brytania i Irlandya.

W d. 18. Maja ogłoszono następujący buletyn o zdrowiu Króla: Z Windsoru d. 18. Maja. Król Jmć miał noc spokojną. Symptomata choroby są łagodniejsze. Henry Halford. M. J. Tiernej. — Windsor d. 19. Maja: Król spał dobrze nocy przeszłej. Symptomata choroby Króla są ciągle ładne. Henry Halford. M. J.

Tiernej. — Windsor d. 20. Maja: Król miał dobrą noc; symptomata choroby ciągle się polepszają.

Globe z d. 17. mówi: Z największą radością donosimy czytelnikom naszym pomyślną wiadomość o zdrowiu Króla; lekarze są nakoniec w stanie ogłosić zmianę w symptomatach choroby. Wszelako nasze prywatne wiadomości nie dozwalały nam oddawać się zbyt nadziejom; to zaś pewna, że zaszła odmiana względem przyczyny innej w Piątek obawy jest stanowczą. Dowiadujemy się, że zaczynają się niby goić rany, a jeżeli to jest prawda, tedy należy uważać to za zaspokajającą okoliczność, która dowodzi mocną konstytucyją ciała Jego Królewskiej Mości.

Francyja.

Królestwo Ichmość Sycylijscy przyjmowali w d. 19. Maja deputacyje władz cywilnych i wojskowych Paryżkich. Przedstawił ich W. Mistrz obrzędów Marg. Brézé. Król rozmawiał długo z Prezydentem sądów i z Jenerałami.

JKWys. panujący Xiążę Brunszwicki miał w d. 19. zaszczyt być przez Króla przyjęty. Xięciu towarzyszyło dwóch Oficerów.

Postanowieniem król z d. 19. t. m. mianowany jest radzca Stanu Barcn Dalton, Ministrem Stanu, członkiem rady tajnej.

Gazette de France z d. 22. mówi: »Umieściliśmy dla czytelników naszych onegdaj postanowienia, na mocy których nowi Ministrowie są mianowani. Nasze uszanowanie ku prerogatywie Królewskiej wzbrania nam czynić jkikolwiek uwagi nad temi postanowieniami, pochodzącymi z wolnej woli Króla. Zaczekamy na czynności, abyśmy mogli sądzić o nowem Ministeryjum, Ministeryjum z d. 19. Maja. Z resztą z różnych zdań *Gazette de France* z dnia powyższego okazuje się, że nie jest kontenta z nowych odmian ministeryjalnych. Nawet z tego powodu mocniej niżeli wprzód ob staje za P. Villelem. »Robią znowu» mówi ona »nowe doświadczenie.« Dopóki P. Pitt żył w Anglii, nie mogła się Anglija obejść bez P. Pitta. Król i Francyja obaczają, czyli się będą mogli obejść bez P. Villela i czyli P. Polignac, a nawet sam P. Peyronet są w stanie go zastąpić.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr polski. — Dziś: *Kontrybucya*, komedyja w 1 akcie. — Poczem nastąpi: *Slepy dobrze widzący*, komedyja w 1 akcie. — Na zakończenie dane będą sceny (z nowemi śpiewkami) z ulubionej opery: *Chłop panem milionowym*.